

volatelně vlastnictví k dluhopisům. Takováto úmluva však nejen že nebyla tvrzena, nýbrž vyvrácena je označením dluhopisů jako jistota a skutečností, že v kontokorentu přepisovány kupony dluhopisů i na dále k dobru žalobce. Nebyly-li komunální dluhopisy, jak doličeno, ani složenou ani zapravenou sázkovou cenou po rozumu § 1271 obč. zák., dlužno považovati je za to, čím jeví se býti již dle svého označení, totiž jistotou, čili právnicky řečeno zástavou ruční a přikročiti k druhé otázce, jež dle dovolatelova mínění byla prý odvolacím soudem nesprávně rozřešena, totiž k otázce, zda platným a závazným je zřízení zástavy pro pohledávky z obchodů diferenčních. Jak již podotčeno, sdílí dovolací soud i po této stránce mínění soudu odvolacího. Zákon uznává v § 1271 obč. zák. sázku, pokud sázková cena byla skutečně zapravena nebo složena, za závaznou, čímž v tomto rozsahu vyloučena ovšem *condictio sine causa*. Z dalšího ustanovení § 1432 obč. zák. plyne, že, kde nemá místa *condictio sine causa*, vyloučena je i *condictio indebiti*. Přiznává tudíž zákon hře a sázce účinek jen potud, že to, co na jejích základě plněno, nelze zpět požadovati. S otázkou, zda nároku ze hry a sázky přísluší i v jiných ještě směrech účinky právní, netřeba v jejích podrobnostech se zabývati. Stačí, zaujmouti k ní stanovisko jen potud, pokud jde o zřízení zástavy. A v tomto směru pravdu má odvolací soud, že zřízení zástavy pro pohledávku ze hry a sázky není právně účinným, nechť si t. zv. *natürlicher Obligation* míněny jsou v občanském zákoníku jako zvláštní prostředí mezi obligacemi platnými a neplatnými, jak bylo tomu v právu římském, či jsou rovněž obligacemi o sobě neplatnými, jimiž jen tolik jest vlastní, že při nich kondikce je vyloučena, jak z dějin vzniku dovozuje se pro zákon občanský (Staub-Pisko, Kommentar zum HGB., čl. 357 § 24). Pro otázku právní účinnosti zástavy přichází v úvahu pozitivní předpis § 451 obč. zák., jakož i předpisy exekučního řádu, dle nichž realizace zástavního práva státi se může pouze na základě exekučního titulu, tudíž vykonatelného soudního výroku o jsoucnosti a objemu zástavní pohledávky. Jelikož však žaloba o pohledávku z hry a sázky přípustna není, jest vydobytí exekučního titulu a tudíž i vedení exekuce na zástavu právně vyloučeno a zástavnímu právu odňata možnost realizace, tudíž jeho vlastní a nejpodstatnější obsah. Důsledkem toho netrvá zástavní právo po právu.

Čís. 297.

K útratám odvolacího řízení se předpis § 371 čís. 1 ex. ř. nevztahuje.

(Rozh. ze dne 21. října 1919, R II 132/19.)

Prvá stolice povolila k návrhu vymáhající strany na základě rozsudku krajského soudu a rozsudku vrchního soudu zemského, kterýmžto poslednějším rozsudkem rozsudek krajského soudu byl potvrzen, proti straně povinné k zajištění útrat první a druhé stolice exekuci zabavením a uschováním dlužníkových svršků. Rekursní soud zamítl návrh, pokud směřoval k povolení zajišťovací exekuce pro útraty odvolacího řízení, uváživ toto: Dle § 371 č. 1 ex. ř. lze povolit exekuci k zajištění

peněžitých pohledávek mimo jiné též na základě rozsudku v druhé stolici potvrzeného (auf Grund eines in zweiter Instanz bestätigten Urteiles), bylo-li proti rozsudku druhé stolice podáno dovolání. Ustanovení toto, jež vstoupilo na místo ustanovení poslední věty odstavce třetího, § 505 c. ř. s. (čl. VI. čís. 31 a čl. VIII. čís. 46 cís. nařízení ze dne 1. června 1914 čís. 118 ř. z.), jest ustanovením výjimečným a nelze je proto vykládati extensivně. Není proto pochybným, že titulem k zajištění v tomto případě jest toliko rozsudek prvního soudce, pokud byl v druhé stolici potvrzen, a nikoli snad i nový výrok soudu druhé stolice o útratách odvolacích, který nemusí ani sdíleti osud věci hlavní.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu vymáhajícího věřitele.

Důvody:

Císařským nařízením ze dne 1. června 1914 čís. 118 ř. z. (o úlevách soudů) byla poslední věta § 505 c. ř. s., jež zněla »dovolání proti potvrzujícímu rozsudku druhé stolice nepřísluší odkládacího účinku«, odstraněna, z čehož plyne, že dovolání proti rozsudku druhé stolice, bez rozdílu, zda jedná se o rozsudek potvrzující či změňující, má účinek odkládací. Ustanovení § 371 čís. 1 ex. ř., jež souvisí se změnou provedenou takto ve znění předpisu § 505 c. ř. s., nemá právního významu, který mu přikládá stěžovatelka, nýbrž jím bylo jen vysloveno, že v případě, bylo-li proti potvrzujícímu rozsudku druhé stolice podáno dovolání, může býti na základě rozsudku druhou stolicí potvrzeného, tedy na základě rozsudku první stolice, povolena zajišťovací exekuce i bez osvědčení nebezpečí, v § 370 ex. ř. blíže uvedeného. Povolení zajišťovací exekuce se tedy na útraty, vzešlé v druhé stolici, nemůže v takovém případě vztahovati a to přes ustanovení § 528 c. ř. s. v doslovu novely o úlevách soudu; neboť bylo-li, jako v případě, o nějž tu jde, podáno dovolání proti celému obsahu potvrzujícího rozsudku odvolacího soudu, bylo tím odporováno i výroku o útratách, jenž, bude-li rozsudek druhé stolice ve třetí stolici ve věci samé změněn, může rovněž dojít změny, pokud se týče jich přisouzení (nikoli ovšem pokud jde o výši jednotlivých položek).

Čís. 298.

Nepřípustnost knihovní poznámky žaloby, již domáhá se manžel dle § 1264 obč. zák. zrušení smlouvy o nemovitosti.

(Rozh. ze dne 21. října 1919, R II 133/19.)

Opíraje se o právoplatný rozsudek, jímž manželství sporných stran bylo z jich obapolné viny od stolu a lože rozvedeno, domáhal se manžel proti manželce, pro niž dle smlouvy vloženo vlastnické právo k ideální polovici manželovy usedlosti, dle § 1264 obč. zák. zrušení smlouvy, důsledkem toho zrušení spoluvlastnictví manželky k usedlosti a vkladu převodu jejího spoluvlastnictví na žalobce a učinil návrh na knihovní poznámku této žaloby. První stolice poznámku povovo-